

2021/2003(INI)

22.6.2021

ATZINUMS

Sniegusi Budžeta komiteja

Attīstības komitejai un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejai

par ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānu III
(2021/2003(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Alexandra Geese*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Budžeta komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Attīstības komiteju un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzinīgi vērtē Dzimumu līdztiesības rīcības plānu III (*GAP III*) un jo īpaši apņemšanos 85 % no ES oficiālās attīstības palīdzības (OAP) piešķirt programmām, kuru būtisks vai pamata mērķis ir dzimumu līdztiesība, un vismaz vienai īpašai rīcības programmai katrā valstī; aicina 20 % no OAP katrā valstī piešķirt programmām, kuru viens no pamata mērķiem ir dzimumu līdztiesība; sagaida, ka OAP netiks piešķirta projektiem, kuru rezultātā varētu tikt zaudēts sasniegtais dzimumu līdztiesības jomā vai kuri varētu šādus sasniegumus kavēt; uzsver, ka ir vajadzīga koordinēta un saskaņota ES rīcība, un aicina cieši sadarboties ar dalībvalstīm, partnervalstu valdībām, daudzpusējām attīstības bankām, pilsonisko sabiedrību, privāto sektoru, arodbiedrībām un citām attiecīgām ieinteresētajām personām, lai atbalstītu dzimumu līdztiesību un sieviešu iespēcināšanu, nodrošinātu, ka sievietes un meitenes netiek atstātas novārtā, un maksimāli palielinātu ietekmi uz attīstību un lietderību, cita starpā — izmantojot inovatīvus finanšu instrumentus, piemēram, atbalsta apvienošanu; uzsver, ka ir nepieciešama intensīvāka un mērķorientēta rīcība, lai sekmētu dzimumu līdztiesības veicināšanu un vēlākais līdz 2030. gadam sasniegtu ANO 5. ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM);
2. uzsver, ka ES rīcības ietekme varēs būt maksimāla, ja finansējums būs pieejams vietējām un mazajām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, piemēram, sieviešu tiesību organizācijām un sociālajām kustībām, un citiem attiecīgajiem vietējiem aktoriem, kas visciešāk strādā ar meitenēm, sievietēm un LGBTIQ visā viņu daudzveidībā un dažādās dzīves situācijās, īpašu uzmanību pievēršot vientuļajiem vecākiem un neaizsargātā situācijā esošām sievietēm un meitenēm; uzsver, ka šīm organizācijām būtu aktīvi jāveicina 85 % mērķrādītāja sasaiste ar konkrētu reģionu faktiskajām finansējuma vajadzībām; uzsver Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta būtisko lomu un uzsver, ka būtu jācenšas neradīt administratīvus un īstenošanas šķēršļus, jo tie varētu kavēt būtiskāko aktoru iesaistīšanos; atgādina, ka steidzami ir nepieciešams būtisks finansējums, lai atbalstītu, aizsargātu un vēl vairāk sekmētu vispārēju piekļuvi seksuālajai un reproduktīvajai veselībai un tiesībām (SRVT); uzsver, ka izšķirīgi svarīga ir cietušo piekļuve atbalstam, un aicina īstenot īpašas aizsardzības programmas;
3. norāda, ka visām krīzēm ir spēcīga dzimniskota ietekme, bet visvairāk tieši pašreizējai Covid-19 pandēmijai; uzsver, ka, ņemot vērā pandēmijas asimetrisko ietekmi uz nozarēm un profesijām, kā arī atšķirīgo vīriešu un sieviešu stāvokli darba tirgū, vairāk sieviešu nekā vīriešu ir zaudējušas darbu un ir lielāka varbūtība, ka viņas būs starp piespiedu atvaļinājumā nosūtītajiem darba ņēmējiem, turklāt sievietes saskaras ar strauju vardarbības ģimenē un dzimumbalstītas vardarbības pieaugumu; sagaida, ka tiks piešķirts finansējums pamatpakalpojumiem, lai nodrošinātu, ka dzimumbalstītas vardarbības upuriem, tostarp arī personām nestabilās un humanitārās krīzes situācijās, ir piekļuve aizsargātām patversmēm, sociālajai labklājībai, juridiskajai palīdzībai un mājokļiem; norāda, ka pienācīgi un kvalitatīvi pakalpojumi var veicināt sociālekonomisko integrāciju un psihosociāli palīdzēt cilvēkiem, kas ir cietuši no jebkādas dzimumbalstītas vardarbības;

4. atzinīgi vērtē līdz šim panākto progresu attiecībā uz Eiropas Investīciju bankas aizdevumu politikas dzimumaspektu un aicina banku pastiprināt centienus un jo īpaši tās ārējo aizdevumu piešķiršanas pilnvarās pēc iespējas vairāk ņemt vērā *GAP III* rīcībpolitiskos mērķus;
5. atzinīgi vērtē to, ka ir palielināts atbalsts dzimumu līdztiesības principa ievērošanai budžeta plānošanā, kas var būtiski ietekmēt iekļaujošu sociālo un ekonomisko izaugsmi, veicināt nodarbinātību, samazināt nabadzību un palielināt IKP; uzsver, ka dzimumu līdztiesības principa ievērošana budžeta plānošanā ir jāatzīst par vienu no galvenajiem rīcībpolitiskajiem instrumentiem; atzinīgi vērtē to, ka ir izveidoti īpaši dzimumbalstīti rādītāji, kuriem jābūt skaidriem, izmērāmiem un ar noteiktu termiņu, un ka tiek vākti kvalitatīvi, pa dzimumiem sadalīti un globāli salīdzināmi dati; konkrētāk, atzinīgi vērtē Komisijas izziņoto atbalstu attiecībā uz dzimumresponsivitātes moduļa iekļaušanu visos jaunajos publiskajos izdevumos un finanšu pārskatatbildības novērtējuma ziņojumos; sagaida, ka Komisija apspriedīsies ar Parlamentu par uzraudzības sistēmu, ievērojot Iestāžu nolīguma par budžeta disciplīnu 16. panta f) punktu, lai varētu cieši uzraudzīt un novērtēt *GAP III* efektivitāti, lietderību, ilgtspējību un pievienoto vērtību; uzstāj, ka uzraudzības sistēmai būtu jāatbilst IAM, bet ne tikai tiem un tajā būtu jāiekļauj Savienībai specifiski rādītāji, kuru pamatā būtu starptautiskie cilvēktiesību standarti, piemēram, Konvencija par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu, Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu, Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību rīcības programma un tās pārskatīšanas konferences, ES stratēģiskā pieeja sievietēm, mieram un drošībai un attiecīgās Starptautiskās Darba organizācijas konvencijas;
6. aicina izveidot plašu un visaptverošu apmācību programmu, kas atbalstītu *GAP III* īstenošanu, proti, par integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai, dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā, dzimumu ietekmējuma novērtējumu un dzimumanalīzi, kā arī dzimumbalstītu vardarbību; aicina ES izstrādāt skaidras un konkrētas dzimumu līdztiesības vadlīnijas un noteikt saistošus mērķrādītājus visiem ES aktoriem, kas īsteno *GAP III*, un jo īpaši katrā ES delegācijā nodarbināt pilnas slodzes dzimumu jautājumu kontaktpunktus ar pietiekamiem resursiem un laiku, lai tie varētu pildīt savus uzdevumus, kā arī dzimumjautājumu padomniekus kopējās drošības un aizsardzības politikas militārajās misijās;
7. sagaida, ka pilnībā tiks ievērota *GAP III* dzimumaspektā pārveidojošā pieeja un visu fondu īstenošanā un projektu un pieteikumu iesniedzēju piekļuves iespējās pilnībā tiks ievērots princips, ka nav pieļaujama diskriminācija seksuālās orientācijas, dzimtes identitātes, dzimuma pašizpaušmes un dzimumpazīmju dēļ; uzskata, ka tas nozīmē, ka ir proaktīvi jāiekļauj pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas strādā pie sieviešu tiesību un LGBTIQ tiesību pārklāšanās, jo īpaši projektos, kuru uzmanības centrā ir dzimumbalstīta vardarbība un/vai vardarbība ģimenē, izglītība, SRVT un dzimtisko stereotipu apkarošana;
8. atgādina, ka, lai sievietes un vīrieši būtu ekonomiski neatkarīgi, viņiem vajadzētu būt vienlīdzīgām iespējām, vienlīdzīgai piekļuvei nodarbinātībai un vienādam atalgojumam par vienādu darbu; uzsver, ka sievietēm un vīriešiem būtu vienlīdzīgi jāsadala aprūpes pienākumi un jābūt piekļuvei pienācīgai sociālajai aizsardzībai, sabiedriskajiem pakalpojumiem un finanšu iespējām; sagaida konkrētu rīcību, kuras mērķis būtu atbalstīt vispārējās sociālās aizsardzības sistēmas un atzīt, samazināt un pārdalīt

neapmaksātu aprūpes un mājsaimniecības darbu;

9. uzsver, ka ir svarīgi investēt sieviešu uzņēmējdarbībā un sieviešu vadītos uzņēmumos, kā arī finansēt projektus, kas piedāvā uzņēmējdarbības attīstības pakalpojumus un atbalstu nodarbinātībai, tostarp sievietēm atvaseļošanas un piespiedu pārvietošanas kontekstā;
10. atgādina, ka jāveicina vienlīdzīga līdzdalība un līderība, ņemot vērā, ka augstākos vadošos amatus ieņem tikai neliels skaits sieviešu; uzsver, ka jāapkaro visa dzimumdiskriminācija attiecībā uz vadošo amatu ieņemšanu; uzsver, ka ir nepieciešama dzimumu ziņā līdzsvarota līderība;
11. atkārto, ka akadēmiskā sadarbība un sadarbība izglītības jomā ir svarīga dzimumtiesību stiprināšanā visā pasaulē, un uzsver, ka dzimumu līdztiesības mērķu sasniegšanā ir svarīgi attīstības pētījumi un globālā pilsoniskuma izglītība; atgādina, ka izglītība un kvalitatīvas izglītības sistēmas ir pamats dzimumu līdztiesības veicināšanai; uzsver, ka jāpalielina investīcijas meiteņu izglītībā, lai panāktu vienlīdzīgu piekļuvi visu veidu izglītībai un apmācībai; atzinīgi vērtē ieceri palielināt vispārējo finansējumu izglītībai, 10 % no humānās palīdzības budžeta paredzot izglītībai ārkārtas situācijās; uzsver, ka vajadzīgi pasākumi, kuru mērķis ir pārvarēt dzimtos stereotipus un normas, kas skolās rada dzimumdiskrimināciju; uzsver, ka dzimumu līdztiesības principa ievērošanai budžeta plānošanā būtu jāatbalsta arī programmas, kuru mērķis ir uzlabot sieviešu kā politisko līderu spējas un veicināt jauno līderu programmas; atkārto, ka dzimumtiesību veicināšanā ir jāizmanto visa pieejamā zinātība un speciālās zināšanas, kas pastāv ES dalībvalstīs.

INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	22.6.2021
Galīgais balsojums	+: 32 -: 4 0: 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Rasmus Andresen, Robert Biedroń, Anna Bonfrisco, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Paolo De Castro, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Elisabetta Gualmini, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Mislav Kolakušić, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Ioannis Lagos, Hélène Laporte, Pierre Larrouturou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Johan Van Overtveldt, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Petros Kokkalis

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

32	+
ID	Anna Bonfrisco
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds
S&D	Robert Biedroń, Paolo De Castro, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Victor Negrescu, Nils Ušakovs
The Left	Petros Kokkalis, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro

4	-
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca
ID	Valentino Grant, Joachim Kuhs

3	0
ID	Hélène Laporte
NI	Mislav Kolakušić
PPE	Andrey Novakov

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas